

N^{ro} 136

D. 21. Maia.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1827.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Obranie Stefana
Batorego Xciem
Siedmiogrodz-
kim 1571.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj, znaczna liczba mieszkańców stolicy, różnego wieku i stanu, płci obiej, znajdowała się w Czerniakowie, na dorocznym Nabożeństwie przy świętych zwłokach S. BONIFACEGO. To nabożeństwo, iak zwykle, trwać będzie przez całą oktawę.

N. PAN, racyt; JP. Augustyna Karckiego Referendarza sta; nadz.; Sekretarza Jen; w Kom; Rząd; Spraw Wewnę; mianować Radcą stanu nadzwyczajnym.

Wyszła z druku *Odpowiedź* na niedawno ogłoszone piśmko przeciwko projektowi wytłumaczenia *Babilońskiego Talmudu*. *Odpowiedź* ta ma tytuł: *Dankschreiben an den (oder die) Herrn Verfasser der kritischen Bemerkungen über das Projekt einer Uebersetzung des Babilonischen Talmuds*. Autor jej, w tonie odpowiednim wspomnianemu piśmku, dowodzi: że było napisane jedynie w celu omamienia czytelników przez sofizmata, przez fałszywe i rozmyślnie posądzania dotykające osobistość. Zarzuty więc niestudnie poczynione tłumaczom Talmudu spadają na samychże krytyków.

Wczoraj w pogodną maiową Niedziele, pełno było gości na *Bielanach*, w *Marymoncie*, w *Młocinach* na *Saskiej Kępie*, w *Królikarni*, w *Wilanowie* i innych przyjemnych miejscach w okolicy, lecz i wewnątrz miasta prawie wszystkie publiczne ogrody były napelnione, a szczególnie *Saski*. Tym razem najwięcej

Dam miało białe Kapelusze ozdobione rozmaitemi kwiatami; również i suknie były w większej połowie białe; Chusteczki *bareżowe* są bardzo używane.

Główny Skład Wód Mineralnych *naturalnych* w Królestwie Polskiem, przy handlu Korzennymi Win M. B. Gordon Wdowy. Uwiadomia Sza: Publiczność, że za kilka dni przybędzie pierwszy transport świeżych wód *Czeskich*; Szanowne Osoby które takowe zamówiły, raczą się wcześniej zgłosić.

Raz powzięta myśl napisania książki, która by bawiąc młodych czytelników, opowiadała im szczegóły o różnych krajach i o ciekawych wypadkach, podobno nieprzebranem będzie źródłem dla autorów. Mamy w tym rodzaju książkę *Robinson Kruso*, *Robinson Suisse*, *le nouveau Robinson* itd. W r. b. wydała znów w Paryżu Pani *Delafaye-Brehier*, książkę pod tytułem: *Robinson francais* etc. (*Robinson francuzki* czyli rozbić okrętu). Słusznie mówi sławny autor francuzki, że podobna książka iak *Robinson*, wpaia więcej uczuć szlachetnych w młode umysły niż suche lekcje moralne, zachęca bardziej do naturalnego przemysłu, pokazuje iak dalece człowiek pracowity i w przedsięwzięciach stały nie podległym jest fortunie i trafowi. *Robinson francais*, zawartym jest we 2 tomach in 12 i ozdobiony pięknemi rycinami. Exemplarzy tego dzieła nabyć można u N. *Gliksberga* po zł. 18!

Artykuł nadestany. — Ogłaszane niekie-

dy *Szarady*, w rozwiązaniu przyietną sprawią czytelnikowi zabawę; iabym rozumiał że *Anagramma* zbliżone do *Szarady*, mogłoby także się podobać i dla tego jedno podaę. To wprawdzie robić może trudność że *Anagramma* nie dla powszechności lecz dla ograniczonej liczby umięających mowę *Łacińską* tylko się przyda, n. p. iak z wyrazu *Augustus*, *Gustavus-Anor*, *Roma-Fridericus*, *Fide curris-Galenus*, *Angelus-Laudator*, *Adulator* i t. p. i przeciwnie przerobić. Toż samo z wielu wyrazów można zrobić inne wyrazy n. p. z Imienia, Nazwiska i Urzędu przerobić inny sens, gdzie trzeba dochodzić kogo ten sens znaczyć ma? Można przez *Anagramma* ganić lub chwalić, lecz mnie bardziej drugie niż pierwsze się podoba. Zadaę takie *Anagramma* »Ambiens nulla, Regna posco, Laus mihi ac Regnum sis sola Virtus« Dla ułatwienia rozwiązania dodaę, że w tych wyrazach inaczej co do liter uporządkowanych znajdzie się Imię, Nazwisko, Urząd osoby w Polsce z urzędu i literatury znanej, oraz nie żyjącej, której Familja dotąd istnieje. Możeby się dała *Anagramma* w Polskiej mowie ułożyć.

S. B. W.

W Aptece Ignacego *Lesińskiego* współwłaściciela Instytutu *Wód mineralnych sztucznych*, przy ulicy Przejazd Nro 653 i 4, dostać można Wody mineralnej sztucznej, wszelkiego w rzeczonym Instytucie sporządzonego rodzaju, mianowicie Selcerskiej po zł: 1 gr: 15, Gorskziej, Karlsbadskiej i Emskiej po zł: 2, Marjenbadskiej, Egerskiej, Kudowskiej, Obersalzbrunn, Pymontskiej i Spaaskiej po zł: 3 za flaszkę. Dla uniknienia wszelkiego nieporozumienia że powyższe wody istotnie z Instytutu pochodzą, każda flaszką jest tak na wierzchu wypisną, iako też wewnątrznie na korku wypaloną pieczęcią Instytutową opatrzona.

Wczoraj było ciepła stopni 18.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Ostatnie listy z *Estramadury* donoszą, że główna siła wojska Hiszpańsk: przybyła teraz do *Newas* i *Puebla*, są to wsie o 2 mile od granicy Portugalskiej odległe.—Wiadomość że Cesarz *Don Pedro* nim przybędzie na stały ląd *Europy*, uda się do *Anglii*, zdaie się być bez zasadną.—W *Madrycie* odebrano wiadomości z *Lisbony* aż do dnia 21 z. m. które nie szczególnego nie donoszą, iak tylko, że w *Portugalji* wzięto ostre środki przeciw zbiegom angielskim.—Pani *Wright* znakomita Dama angielska, znana z pięknego dzieła które napisała pod nazwiskiem »Podróż do Ameryki północnej»; darowała na korzyść tamiecznych *Murzynów* znaczną część własnego gruntu. Między osobami którym ten grunt powierzono do administracji, znajduje się także sławny *Lafaiet*.—Nigdy w *Londynie* niebudowano razem tyle pięknych domów publicznych i prywatnych iak teraz. *Karlton-Hus*, dawna rezydencja terażniejszego Króla, została zrucona, a na placu gdzie dawniej znajdował się *Hotel Buckingham*, nowy budoią zamek, 60,000,000 franków kosztować będzie; przepyszne kolumnady, tarasy i galerje, będą zdobici zewnętrzną część tego zamku, wewnątrz zaś ozdobione będą salony, pokoje i schody kolumnami i posagami najprzedniejszego marmuru, między którymi znajdować się będą różne ozdoby sufo wyłączone, niemniej obrazy najświetniejszych mistrzów. Brama tryumfalna będzie głównym wchodem do tego zamku.—Dziennik Francuzki nadmienienia, że poselstwo Hra: *Ofalji* ma na celu zamiar połączenia *Portugalji* z *Hiszpanją*, za co Cesarzowi *Brazylji*, *Mexyk*, *Guatimala* i inne kraie odstąpione być mają.— Między znaczną liczbą osób obecnych na terażniejszym *Jarmarku* w *Lipsku*, znaj-

duie się także wiele Rossjan, Polaków, Włochów, Greków, Siedmiogrodzian, Żydów, a nawet Persów i Gruzjan. Znaczniejsze interesy handlowe odbywają się najwięcej co do skór, sukna ordyna: różnych futer, towarów jedwabnych i angielskich, które mają wielki pokup. — Donoszą od Menu, że w pałacu pewnego Xcia w *Darmstadtzie*, popełniono w nocy z d. 2 na 3 b. m. okropne morderstwo na osobie tamecznego odzwienego pałacu, mającego lat 60. Zbrodniarze zabrali tylko gotowe pieniądze, innych kosztowności nie ruszyli. Dotąd nieodkryto sprawców tej zbrodni. — D. 26 z. m. zakończył życie w *Wiedniu* pierwszy Rządca Duchownego Konsystorza Ewangelickiego, Jan *Wechter*, który był także Jeneralnym Superintendentem nad gminami tego wyznania, w niższej Austrii, w Marchji i Wenecji, oraz Dyrektorem szkoły Teologów Ewangelickich przy Uniwersytecie Wiedeńskim; ten szanowny mąż jest powszechnie żalowany. — W *Madrycie* rozeszła się wieść, że w krótkce przybędzie do tej stolicy korpus wojska Francuzkiego, składający się z 10,000 ludzi, który ma pełnić służbę garnizonową. Gdy to nastąpi, wszystkie korpusy gwardji Królewskiej udadzą się nad granicę Portugalską, która jest osadzona wojskiem Angielskiem, mającem znaczną artylerją i różne pułki jazdy. — Z rozkazu Króla nakazana jest w państwie Francuzkiem konskrypcja 60,000 ludzi, z klasy roku zeszłego. — Donoszą z *Stambułu*, że d. 8 z. m. następujący wypadek na przedmieściu *Pera* uczynił wielkie wrażenie. Syn Hospodara *Włoszczyzny* wykradł córkę bogatego Kupca Ormiańskiego, którą zaprowadził do swego mieszkania, udając przed władzą miejscową, która żądała wydania Ormianki, że jest jego żoną; nie długo potem wyszedł rozkaz Porty, aby uwodzićiel wydał ją niezwłocznie rodzicom. Zmarłwo-

ny kochanek szuka teraz protekcji u iednego z postów zagranicznych. — Xże *Gustaw* syn byłego Króla Szwedzkiego, od niejakiego czasu ciągle bawi w *Wiedniu*. Został nieco dawniej mianowany Pułkownikiem w wojsku Austrjackiem, a teraz słychać, że Cesarz matemu Xciu powierzyć dowództwo bataljonu Węgierskiego stojącego garnizonom w *Wiedniu*. — Chociaż zdawało się, że terazniejszy pierwszy Angielski Minister *P.anning* ma za sobą powszechną opinią, jednak ma także i wielu przeciwników; niektóre dzienniki Londyńskie umieszczają dość przykre uwagi nad nagłem wzniesieniem się tego Ministra, a nawet w *Parlamente* słyszano rozmaite przymówki. — Rząd Turecki coraz większego doznaje kłopotu, gdyż w kraiu pomnaża się niedostatek gotowych pieniędzy; dla zaśilenia skarbu nakładane są nowe podatki. — Turcy już są dostatecznie uwiadomieni o przybyciu Lorda *Kochran* posiłkującego Greków, z tego powodu nakazano, aby flotta Turecka była gotową na każde zawołanie i w krótkce spodziewają się bitwy morskiej. — W *Zurych* mieście Szwajcarskiem, niedawno umarła Kucharka, przeżywszy lat 88, która od 14go roku swego życia, służyła bez przerwy, aż do zgonu, przy iednejże rodzinie, to jest u Pradziada, Dziada i Ojca ostatniego pana. Przez cały ciąg służby niewydarzyło się aby ją połaiano, gdyż była wzorem wierności, poczciwości i przywiązania do swego państwa. Na jej pogrzebie znajdowało się kilka tysięcy osób. — Gdy dwaj młodzi Grecy *Sagranti* iechali z *Genewy* do *Bazylei*, okazywaną im taką przychylnością, iż utrzymujący domy zaiezdne, do których zaieźdzali, niechcieli brać od nich pieniędzy. — Mówią powszechnie, iż gwardja narodowa Francuzka ma być w krótkce na nowo organizowana.

DONIESIENIA.

Urząd Muncyपालny M. S. Warszawy.

Podaje do publicznej wiadomości, że pierścionek złoty w formie węża z Brylaucikiem, ieszcze w miesiącu Lutym r. b. na Smętarzu Powązkowskim znaleziony, znajduje się w depozycie Policyjnym; wzywając niniejszem właściciela do udowodnienia i odebrania własności takowego pierścionka najdalej w przeciągu 3 miesięcy, po upłynieniu których przez publiczną licytacją sprzedany będzie, a pieniądze z tego zebrane, na właściwy przedmiot obroczone zostaną. — Warszawa dnia 12 Maja 1827 r. — Wice-Prezydent *Lubowidzki*. — Za Sekretarza Jeneralnego *Wiernicki*.

Przy ulicy Podwał w domu Paulińskim pod Nr 501 w sklepie nadole, otworzona została Pralnia Kapeluszy ryżowych i słomkowych, za mierną cenę; starać się będzie o dobrą robotę i pilną usługę.

We wsi Włochach 5 wiorst od Warszawy, jest do wypuszczenia w jednoroczną dzierżawę od S. Jana r. b. Propinacja, do której należy wieś Solipee z wyszynkiem i wygodnymi warunkami dla żyjącego tej Propinacji. Wiadomość w Warszawie przy ulicy Mostowej pod Nr 247 i pół na lempiętrze.

Przy ulicy Franciszkańskiej w domu Celnikiera pod Nr 1809, Lit; A. pod znakiem Orła, otworzony został nowy Skład Towarów płóciennych Kraiowych, białych i farbowanych, w różnych gatunkach, niemniej Ręczników z Fabryki Opolskiej. Sprzedaż uskutecznić się będzie na sztuki iako też: na lokcie; właściciele teje Fabryki i Handlu zapewniają sprzedaż za mierną cenę i śmiało zapewnić mogą że trwałość tych płócien (gdyż są naturalnym sposobem bielone) przewyższa w użycowaniu zagranicze, które Chemicznie bielone bywają.

Wież w trzechmilojowej odległości z tej strony Warszawy będąca, starannie zagospodarzona, w znaczny las i porządku zaopatrzona, jest do wypuszczenia w kilkoletnią dzierżawę. Życzący takowej, dla powzięcia stosownej informacji może się zgłosić do Berkowskiego Woźnego w Domu Rządowym przy ulicy Rymarskiej pod Nr 744.

Skład Sukna przy ulicy Senatorskiej pod Nr 453, wyprzedaje się z wolnej ręki za ceny iak najumiarkowańsze.

Rejent Kancellarji Ziemiańskiej Woiewództwa Augustowskiego *Wydziwku Ilgo*.

Podaje do publicznej wiadomości, iż Dobra Holny Maierowski z Kolwackiem Klębiocin, w Peie Sejmie

skim Wdztwie Augustowskiem jedną milę od miasta Obwodowego Sejm, milę jedną od miasta Łozdżicy, i 4ry od miasta Kalwarji położone; 100 włók Litewskich w obszerze i 65 Gospodarzy obejmujące, z wygodnem pomieszczeniem Dwornem, Browarem z 3ma Karczmanni, z Zahudowaniami Gospodarskimi, i z prawem bezpłatnego mienia w Mlynie cwićcie milj od Dworu położonym, wraz z Juwentarzem gruntowym; za które do tąd prócz innych ciężarów, płacono Dzierżawę w summie złp. 16,200 z woli Dziedziców przez Publiczną Licytacją w dniu 29 Maja r. b. przed podpisaniem Rejentem w mieście Suwałkach wiego Kancellarji odbyć się mającą, w trzebletnią Dzierżawę, poczynającą się od dnia 1, Czerwea r. b. wypuszczone zostaną. Warunki w tej mierze ułożone wszystkie Osoby interesowane w Kancellarji podpisanego Reienta w każdym czasie przejrzeć mogą; Ostrzega się przystym Osoby chcę Licytowania mające, iż za obowiązane złożyc Vadjum przed przystąpieniem do Licytacji w summie złp. 1000 i że summa Dzierżawna na Licytacji postąpiona z góry w 2ch ratach opłacona być winna. — Suwałki dnia 10 Maja 1827 r. *Jan Zapiorkiewicz*.

W Woiewództwie Lubelskiem, w bliskości Puław, pewny Rzudea Dóbr, mający lat 30 kilka, który w znacznym kłuczu jest na funkcji Rzdecy, iagleprzez lat 5 i posiada wiadomości ekonomiczne-praktyczne, oraz zupełne uzdatnienie do obowiązków Wojta Gminy, życzy sobie odmieścić miejsce swoich zatrudnień. Aże jest bezżenny, przeto dla niego jest obowiązym, czy w Woiewództwie Lubelskiem czy w Podlaskiem lub w Sandomierskiem byłby umieszczonym; życzy sobie mieć takiego Officialistę raczy się donieść przez Pocztę do W. Expedytorza Poczty Stacji Puławy, gdzie mieszka a podający się przybyłby tam gdzie mieć będzie wykazane dla z robenia umowy.

Jest do przedania na Wfście pod Solcem 10 Tratew kłoców Głszowych Życzący sobie kupna wszystkich Tratew, albo ich części, ma się zgłosić do właściciela w Hotelu Polskim przy ulicy Długiej Nr 6 Stawcji.

Potrzebny jest Nauczyciel w Warszawie do dwojga Dzieci, ktoręby usposabiał ię zaczawszy od Klasy Iszej aż do 6stej w przepisanych dla Szkoi naukach, życzący tego obowiązku, odbierze informacją przy ulicy Rymarskiej przy Pałacu Komisjsji Rządowej Skarbu w Domu Stofarza Heiarycha na drugim pietrze u W. Lapierra.

TEATR. Jutro Egi tak nowa Komedja *Naruda i Zabawa z łobami*.